

"HAYY" İSMİ VE HAYAT MUCİZESİ

Bediüzzaman Hazretleri, "**Hayy**" ismi ve "**Muhyi**" isminin en büyük cilvelerinden biri olan "**Hayat nedir; mahiyeti ve vazifesi nedir?**" sualine şu şekilde cevap verir:

"Hayat, şu kainatın en ehemmiyetli gayesi.. hem en büyük neticesi.. hem en parlak nuru.. hem en latif meyvesi.. hem gayet süzölmüş bir hülasası.. hem en mükemmel meyvesi.. hem en güzel cemali.. hem en güzel ziyneti.. hem sanat ve mahiyetçe en harika ziruhu.. hem en küçük bir mahluku bir kainat hükmüne getiren mucizevi bir hakikati.. ve her hayat sahibi küçük bir kainat hükmüne getiren en harika bir kudret mucizesidir..."

Ve bunlar gibi yirmi dokuz özelliğiyle hayatın muhteşem tarifi Risale-i Nur'da [Otuzuncu Lem'a'da](#) yapılmıştır.

Evet hayatın öyle bir özelliği var ki adeta bütün kainata tecelli eden Esmâ-i Hüsnâyı (Allah'ın güzel isimleri) kendinde gösteren bir aynadır. Bir cisme hayat girdiği zaman, o cismi küçük bir alem hükmüne getirir; o adeta kainat ağacının bir nevi fihristesini taşıyan bir nevi çekirdeği hükmüne geçiyor. Nasıl ki bir çekirdek, onun ağacını yapabilen bir kudretin eseri olabilir; öylede; en küçük bir hayat sahibini yaratan, elbette bütün kainatı yaratandır.

Yine hayat vasıtasıyla Cenab-ı Allah'ın birliğine ve varlığına işaret eden deliller vardır.

Nasıl ki güneş ışığıyla ve yedi rengiyle ve aksiyle güneşe mukabil olan her bir damla sudan ve her bir cam parçasında bulunuyor.. öyle de; her bir hayat sahibi varlıkta da kainatı ihata eden Cenab-ı Hakk'ın isim ve sıfatlarının cilveleri beraber o varlıkta tecelli ediyor. Hem hayat vasıtasıyla; her bir hayat sahibi Allah'ın bir sanat eseri olması hasebiyle, öyle fevkalade harika mucizeleri var ki, bütün kainatı yaratamayan bir zat, bir kudret; en küçük bir hayat sahibini yaratamaz.

Evet, bir nohut tanesinde bütün Kur'an'ı yazar gibi çam ağacının küçük bir tohumunda koca çam ağacının hayat programını yazan kalem, elbette semavatı yıldızlarla yazan kalem olabilir. Evet bir arının küçük kafasında kainat bahçesindeki çiçekleri tanıyacak ve bal gibi bir rahmet hediyesini getirecek ve dünyaya geldiği anda hayat şartlarını bilecek derecede bir kabiliyeti bir cihazı yerleştiren zat; elbette bütün kainatın yaratıcısı olabilir.

Hayat veren yalnız odur. Öyle ise her şeyim halikı dahi yalnız odur. Çünkü kainatın ruhu, nuru mayesi, esası, neticesi, hulasası hayattır. Hayatı veren kim ise bütün kainatın yaratıcısı da odur. Hayatı veren elbette odur, Hayy-u kayyumdur. Evet, zat-ı Hayyı kayyum **Muhyi** isminin cilvesi ile yeryüzündeki ve denizdeki bütün hayat sahiplerini sonsuz ilmi, hikmeti, kudreti ve iradesiyle terbiye etmektedir. Bütün hayat sahiplerinin de hayatlarıyla ve hayatlarındaki özellikler ile **Hayy** olan Allah'a delalet etmektedir.

Nasıl ki görmek, işitmek, söylemek hayatın alametidir, hayatın varlığına işaret eder, aynen öyle de bu kainatta cereyan eden mutlak kudret, mutlak irade ve mutlak ilim gibi sıfatlar, bütün delilleriyle mutlak **Hayy** olan Allah'ın varlığına işaret ederler. Evet, madem bu kainatın en mühim neticesi ve mayesi ve yaratılış hikmeti hayattır, elbette o yüksek hakikat (hayat), bu fani, kısacık, noksan, elemli dünya hayatına münhasır değildir.

Hayatın gayesi ve neticesi ebedi hayattır, uhrevi hayattır. Taşı, toprağı ve ağacıyla hayat sahibi olan saadet yurdundaki hayattır. Yoksa bu hadsiz mühim cihazlarla teşhiz edilen hayat şeceresi; şuur sahipleri hakkında özellikle insan hakkında meyvesiz, faydasız, hakikatsiz olmak lazım gelecek. İnsana verilen duygular ve cihazlar diğer varlıklara nazaran çok yüksek olmakla birlikte, insan dünyevi yaşayış itibarıyla bir serçe kuşuna yetişemiyor. Çünkü o serçe kuşunda geçmişin elemi ve geleceğin endişesi yok.

Halbuki insanda en büyük bir nimet olan akıl dahi geçmiş zamanın hüznlerini ve gelecek zamanın korkularını düşünmekle insan kalbini devamlı incitip bir lezzete dokuz elem karıştırdığından en musibetli bir bela olur. Bu ise yüz derece batıldır. Demek bu dünya hayatı, ahiret hayatını ispat ediyor. Acaba gücü her şeye yeten ve hayatın her anında tasarruf eden yüce Rabbimiz insanın en küçük ihtiyacını bile karşılasın, insanın en büyük gayesi olan ebedi yaşama arzusunu ihmal etsin!.. Haşa!.. Madem dünyada hayat var, elbette insanlardan hayatın sırrını anlayanlar ve hayatını suistimal etmeyenler dar-ı bekada cennet-i bakiyede, hayatı bakiyeye mahzar olacaklardır. Amenna...

(Abdülkadir IŞIK, Tefekkür Dergisi web sayfasından alınmıştır. Erişim: 06.7.2018/11.30)